



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no. 9570/23)

KARAR

6. maddenin 1. fıkrası (medeni hukuk) • Bağımsız ve tarafsız mahkeme • Türkiye Voleybol Federasyonunun (TVF) uluslararası plaj voleybolu hakeminin uluslararası yarışmalara görevlendirilmesini onaylamayı reddetmesi ve ilgilinin belirli süreler için akredite hakemler listesinden çıkarmasıyla ilgili zorunlu tahkim işlemleri • 6. madde uygulanabilirliği • *Ali Rıza ve diğerleri /Türkiye* davasında zorunlu uyuşmazlık çözüm mekanizmalarına ilişkin yaklaşımın izlenmesi • Spor Tahkim Kurulunun atanması ve işlevlerinde kulüplerin veya federasyonların menfaatlerinin temsilinde herhangi bir yapısal dengesizliğin bulunmaması • Davaya taraf olmayan Spor Bakanı tarafından görevlendirilen Spor Tahkim Kurulu üyeleri • *Ali Rıza ve diğerleri /Türkiye* davasında Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu ile ilgili tespit edilen bir dizi eksikliğe rağmen, Spor Tahkim Kurulunun bağımsızlığını ve tarafsızlığını güvence altına alan yeterli tedbirler

6. maddenin 1. fıkrası (medeni hukuk) • Adil yargılama • Spor Tahkim Kurulunun temel olguları ve başvuranın belirleyici argümanlarını makul bir şekilde değerlendirmemesi nedeniyle TVF'nin takdir yetkisini yeterince yargısal denetime tabi tutamaması

8. madde • Konu bakımından bağdaşmazlık (*Ratione materiae*) • *Denisov/Ukrayna* [BD] davasında belirtilen sonuç temelli yaklaşım uyarınca 8. maddenin uygulanamazlığı • Davanın koşullarında, TVF'nin başvurana uluslararası maçlara katılmaya uygun hakemler listesine dâhil etmeme kararının olumsuz etkilerinin, ilgilinin özel hayatı üzerinde yeterince ciddi bir etki yaratmaması.

Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

STRAZBURG

6 Ocak 2026

Bu karar, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen koşullarda kesinleşecektir. Bazı şekli düzeltmelere tabi tutulabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2026. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Altiner Akıncı/Türkiye davasında,

Başkan

Arnfinn Bårdsen,

Hâkimler

Saadet Yüksel,

Jovan Ilievski,

Péter Paczolay,

Gediminas Sagatys,

Juha Lavapuro,

Hugh Mercer,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Dorothee von Arnim’in katılımıyla,
Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan Yasemin Altiner Akıncı’nın (“başvuran”) İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme’nin (“Sözleşme”) 34. maddesi uyarınca 22 Şubat 2023 tarihinde yapmış olduğu başvuruyu,

Sözleşme’nin 6. ve 8. maddelerine ilişkin şikâyetlerin Türk Hükümetine (“Hükümet”) bildirilmesine ve başvurunun geriye kalan kısmının kabul edilemez olduğuna ilişkin kararı;

Tarafların görüşlerini dikkate alarak;

2 Aralık 2025 tarihinde kapalı oturumda gerçekleştirilen müzakerelerin ardından,

Anılan tarihte aşağıdaki kararı vermiştir.

GİRİŞ

1. Dava, başvuranın bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ve mesleki hayatına haksız müdahale edildiğini iddia ettiği zorunlu spor tahkim işlemleriyle ilgilidir.

OLAY

2. Başvuran 1973 doğumludur ve Muğla’da ikâmet etmektedir. Başvuran, Ankara Barosuna bağlı Avukat K. Altıparmak tarafından temsil edilmektedir.

3. Hükümet, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Abdullah Aydın tarafından temsil edilmektedir.

4. Davanın kendine özgü koşulları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

5. Başvuran, 2003 yılından beri Türkiye Voleybol Federasyonuna (“TVF”) kayıtlı profesyonel bir plaj voleybolu hakemi olup, kariyeri boyunca ulusal ve uluslararası maçlarda hakemlik yapmıştır. Özellikle, Türkiye’nin ilk kadın uluslararası plaj voleybolu hakemi olarak, 2009 ile 2021 yılları arasında Avrupa Voleybol Konfederasyonu (“CEV”) ve Uluslararası Voleybol Federasyonu (“FIVB”) tarafından kendisine atanan Avrupa ve Dünya Şampiyonası yarı finalleri ve finalleri dâhil olmak üzere 707 uluslararası maçta hakemlik yapmıştır. Başvuran 2010 yılından bu yana CEV ve FIVB’de kayıtlı uluslararası plaj voleybolu hakemi olarak görev yapmaktadır.

I. İLK DAVA SÜRECİ

6. Başvuran, 25 Ekim 2021 tarihinde, FIVB plaj voleybolu bölümü tarafından, 6-11 Aralık 2021 tarihleri arasında Tayland’ın Phuket kentinde düzenlenecek 19 yaş altı oyuncular için ve 14-19 Aralık 2021 tarihleri arasında düzenlenecek 21 yaş altı oyuncular için Plaj Voleybolu Dünya Şampiyonası maçlarında hakemlik yapması amacıyla davet edilmiştir. Başvuran, daveti kabul etmiştir.

7. Bununla birlikte, 10 Aralık 2021 tarihinde FIVB plaj voleybolu bölümü, TVF’nin görevlendirilmesini onaylamaması nedeniyle, Phuket’teki turnuvalar için kendisine gönderilen davetiyelerin iptal edilmesi gerektiğini e-posta ile başvurana bildirmiştir.

8. Başvuran, 31 Aralık 2021 tarihinde, TVF’ye bir yazı yazarak, görevlendirilmesini neden reddettiklerini ve bu kararın yasal dayanağının ne

olduğunu sormuştur. Aynı yazıda, başvuran ayrıca, 2019 yılından bu yana TVF tarafından düzenlenen hiçbir yarışmaya sistematik olarak katılmasının reddedilmesinin nedenleri hakkında bilgilendirilmesini talep etmiştir.

9. TVF, 8 Şubat 2022 tarihinde başvurana yanıt vermiştir. TVF, Hakem ve Gözlemci Talimatı'nın 9. maddesine atıfta bulunarak (bk. aşağıdaki paragraf), uluslararası ve özel yarışmalara ve TVF tarafından ulusal düzeyde düzenlenen özel ve resmi yarışmalara katılacak hakem ve gözlemcileri görevlendirmenin Merkez Hakem ve Gözlemci Kurulunun ("MHGK") takdir ve yetki alanında olduğunu belirtmiştir. TVF, FIVB ve CEV'ye uluslararası müsabakalarda hakemlik yapmaya uygun gördüğü hakemlerin listesini vermenin tamamen TVF'nin takdirine bağlı olduğunu ve belirli müsabakalara görevlendirmenin yalnızca bu listeden yapılabileceğini de eklemiştir. Plaj voleybolu ve kar voleybolunun yeniden yapılandırılması nedeniyle, başvuran 1 Ekim 2020 ile 30 Eylül 2021 ve 1 Ekim 2021 ile 30 Eylül 2022 dönemleri için CEV'ye gönderilen listelere dâhil edilmemiştir.

10. Başvuran, 16 Şubat 2022 tarihinde, Gençlik ve Spor Bakanlığı Tahkim Kuruluna ("Spor Tahkim Kurulu") TVF hakkında bir dava açarak, MHGK'nın kendisini ulusal ve uluslararası yarışmalar için uygun hakemler listesine dâhil etmeme kararının iptalini ve ayrıca Phuket'teki turnuvalarda kazanç kaybı ve manevi zarar nedeniyle tazminat talep etmiştir. Başvuran dilekçesinde, spor federasyonlarının bağımsız ve özerk statüsüne rağmen, sporcuları, antrenörleri ve hakemleri etkileyen kararlarının "idari işlemler" olarak değerlendirilmesi gerektiğini iddia etmektedir. Spor federasyonları, idari hukuk ilkelerine ve Anayasa'ya tabi olmalıdır. Anayasa, idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olduğunu öngörmektedir. Spor federasyonlarına idare hukukunun uygulanabileceği yönündeki iddiasını desteklemek için, başvuran, federasyon faaliyetlerine katılanların cezai sorumluluk açısından kamu görevlisi olarak kabul edildiğini ve federasyon mülklerinin yetkililer tarafından el konulamaması nedeniyle, kamu mülkü olarak değerlendirildiğini belirtmiştir (bk. söz konusu tarihte yürürlükte olan

3289 sayılı Kanunun Ek 9. maddesi). Son olarak, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin İdari Makamların İşlemleri Karşısında Bireyin Korunmasına İlişkin 77 (31) sayılı Kararı'na atıfta bulunarak, başvuran, TVF'nin idari kararların dayandığı gerekçeleri belirtme zorunluluğu da dâhil olmak üzere, iyi yönetim ilkelerine uymadığını iddia etmektedir.

11. Spor Tahkim Kurulu, 28 Şubat 2022 tarihli ara kararında, TVF Yönetim Kurulunun kararı olmadan başvuranın talebine ilişkin karar veremeyeceğine hükmetmiştir. Dolayısıyla, Spor Tahkim Kurulu, Yönetim Kuruluna başvurana cevap vermek için on beş gün süre tanımıştır.

12. Spor Tahkim Kuruluna verdiği yanıtta, TVF Yönetim Kurulu, hakemlerin atanmasının TVF'nin MHGK'nın takdir yetkisi dâhilinde olduğunu ve ulusal federasyon tarafından onaylanan listede yer almayan hiçbir hakemin uluslararası yarışmalara katılamayacağını yinelemiştir. TVF Yönetim Kurulu, başvuranın 1 Ekim 2019 ile 30 Eylül 2022 arasındaki dönemleri kapsayan listede yer almadığını teyit etmiştir. TVF Yönetim Kurulu ayrıca, mevcut düzenlemeler uyarınca tüm hakemlerin görevlendirilmesi zorunluluğunun bulunmadığını da belirtmiştir. TVF Yönetim Kurulu ayrıca, ulusal federasyonun, uluslararası bir spor kuruluşunun söz konusu hakem için bir maç teklif etmiş olmasının tek başına, uluslararası bir yarışma için bu hakemi onaylamak zorunda olmadığına da kaydetmiştir. TVF Yönetim Kuruluna göre, nihai karar her daim ulusal organlara aittir. Buna göre, Kurul, başvuranın görevlendirilmesinin reddedilmesinin yönetmeliklere aykırı olmadığına karar vermiştir.

13. Spor Tahkim Kurulu, 10 Ekim 2022 tarihinde, başvuranın MHGK'nın söz konusu dönemler için hakem listesinden çıkarılmasına ilişkin kararı hakkında talebini reddetmiş, bu kararın makamın takdir yetkisi dâhilinde olduğunu ve bu yetkinin sınırlarının aşılmadığını gözlemlemiştir. Spor Tahkim Kurulu, Spor Tahkim Kurulu Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 3. fıkrasına atıfta bulunarak ve bu konuda hukuk mahkemelerinin yetkili

olduğunu vurgulayarak, başvuranın yetki eksikliği nedeniyle tazminat talebini de reddetmiştir.

II. İKİNCİ DAVA SÜRECİ

14. Başvuran, FIVB tarafından 19 Mayıs-22 Mayıs 2022 tarihleri arasında Türkiye'nin Kuşadası kentinde ve 21 Temmuz-24 Temmuz 2022 tarihleri arasında Fas'ta düzenlenecek uluslararası plaj voleybolu turnuvasında hakemlik yapması için davet edilmiştir. Başvuran daveti kabul etmiştir.

15. 6 Mayıs 2022 tarihinde, FIVB tarafından başvurana, TVF'nin 2022 hakem listesinden kasıtlı olarak adının çıkarılması nedeniyle, görevlendirilmesinin iptal edilmesi gerektiği bildirilmiştir. FIVB ayrıca, yönetmeliklerinin ulusal federasyonun aday gösterilmek üzere hakem listesine dâhil edilecek hakemleri önermesini gerektirdiğini gözlemlemiştir.

16. Mevcut durumda, 7 Mayıs 2022 tarihinde TVF, internet sitesinde 2021-2022 sezonunda kar voleybolu ve plaj voleybolu müsabakalarına görevlendirilen hakemler için çevrim içi bir seminer düzenleneceğini duyurmuştur. Başvuran, seminere katılan referanslar listesine dâhil edilmemiştir.

17. 9 Mayıs 2022 tarihinde başvuran, TVF'den kendisini çevrim içi seminere katılabilecek hakemler listesine dâhil etmesini ve Türkiye'nin Kuşadası ve Fas'ta düzenlenecek uluslararası plaj voleybolu müsabakalarında hakemlik yapması için FIVB görevini onaylamasını talep etmiştir (bk. yukarıdaki paragraf).

18. TVF Yönetim Kurulu, başvuranın uygun hakemler listesinde yer almadığı gerekçesiyle başvurusunu reddetmiştir. Dolayısıyla başvuran, TVF'nin kararının geri alınması ve kayıp ve zararların tazmini amacıyla Spor Tahkim Kuruluna dava açmıştır.

19. 10 Ekim 2022 tarihinde Spor Tahkim Kurulu, ilk yargılamada sunduğu nedenleri yineleyerek (bk. yukarıdaki paragraf) başvuranın davasını reddetmiştir.

20. Başvurana her iki karar da 8 Kasım 2022 tarihinde bildirilmiştir.

İLGİLİ YASAL ÇERÇEVE VE UYGULAMA

I. GENEL GÖRÜŞ

21. Türk Anayasası'nın 59. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

22. Anayasa'nın 125. maddesi, tüm idari işlem ve kararların yargı denetimine tabi olduğunu öngörmektedir.

23. Futbol ile ilgili olanlar hariç, tüm spor federasyonları arasındaki uyuşmazlıklar Spor Bakanlığı Spor Tahkim Kurulu tarafından karara bağlanmaktadır. (Bk. *Ali Rıza ve diğerleri/Türkiye*, no. 30226/10 ve diğer 4 başvuru, §§ 87-91, 28 Ocak 2020).

II. 3289 SAYILI GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ KANUNU

24. Spor Tahkim Kurulunun yapısı ve işleyişine ilişkin temel mevzuat, 21 Mayıs 1986 tarihinden itibaren yürürlükte olan 3289 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. Spor Tahkim Kurulunun görev ve sorumlulukları, çalışma yöntemleri, ücretleri ve diğer ilgili konuların ayrıntıları, Spor Bakanlığı tarafından 28 Ocak 2012 tarihinde açıklanan ve Resmi Gazete'de (28187 sayılı) yayımlanan yönetmelikte daha ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

25. 3289 sayılı Kanun uyarınca, Tahkim Kurulu yedi asıl ve yedi yedek üyeden teşekkül eder. Üyelerin beşinin hukukçu, ikisinin ise spor alanında bilimsel çalışmalar yapmış veya sporda idareci, teknik adam ve benzeri

görevlerde bulunmuş kariyer sahibi kişiler olmaları şarttır. Spor federasyonları ve spor kulüplerinin yönetim kurullarında görev alan kişiler veya uyarı dışında disiplin cezası almış kişiler ya da belirli suçlardan hüküm giymiş kişiler üye olamazlar. Hâkim ve savcılar, yargı görevlerini veya yargı dokunulmazlıklarını kaybetmeden görev alabilmektedirler. Üyeler Gençlik ve Spor Bakanlığının onayı ile dört yıl için görevlendirilir. Üyeler kendi aralarından bir başkan seçerler.

26. Spor Tahkim Kurulu, federasyon ile kulüpler, sporcular, hakemler, teknik direktör ve antrenörler; kulüpler ile teknik direktörler, antrenörler ve sporcular; kulüpler ile kulüpler arasında çıkacak ihtilaflarla, federasyonlarca verilecek kararlar ile disiplin veya ceza kurulu kararlarını, ilgililerin itirazı üzerine inceleyerek sonuçlandırır. Spor Tahkim Kurulu ayrıca, ilgili tarafın bir karara itiraz etmesi halinde, federasyonların ve disiplin kurullarının kararlarını gözden geçirme yetkisine de sahiptir. Son olarak, Spor Tahkim Kurulu, federasyon başkanı ile yönetim, disiplin ve denetim kurulu üyelerinin, spor ahlakına ve disiplinine aykırı davranışlarının tespiti hâlinde Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Merkez Spor Disiplin Kuruluna sevk edilmeleri sonucunda, Merkez Spor Disiplin Kurulunca verilecek kararlara karşı, ilgililerin itirazı üzerine karar verir.

27. 3289 sayılı Kanun, Spor Tahkim Kurulunun görevlerini bağımsız ve tarafsız bir şekilde yerine getirmesi gerektiğini ayrıca belirtmektedir. Üyeler, istifa etmedikçe veya çekilmiş sayılmadıkça, yerlerine yenisi görevlendirilemez. İlgili mevzuat kapsamında, Spor Tahkim Kurulu üyelerinin bir dönem daha yeniden görevlendirilmesini engelleyen herhangi bir yasak içermemektedir.

28. Kararın gözden geçirilmesi amacıyla Spor Tahkim Kuruluna başvurular yazılı olarak yapılmalıdır. Spor Tahkim Kurulu, yazılı başvurunun usul gerekliliklerini yerine getirip getirmediğini incelemekte ve yerine getirmesi halinde, ilgili taraflara cevap talebiyle birlikte tebliğ etmektedir. Yazılı görüşlerin yapılmasından sonra, dava, incelemeyi yapan üyenin

görüşüyle birlikte Spor Tahkim Kuruluna iletilmektedir. Başkan gerekli gördüğü takdirde, dava hakkında görüş bildirmek üzere bir bilirkişi de görevlendirebilmektedir. Genel kural olarak, Kurul davayı yazılı görüşler temelinde incelemekte ancak gerekli hallerde tarafları argümanlarını sözlü olarak sunmaya davet edebilmektedir. Bununla birlikte, 28 Ocak 2012 tarihli yönetmelik, Spor Tahkim Kurulu duruşmalarının halka açık olmadığını belirtmektedir.

29. Spor Tahkim Kurulunun karar yeter sayısı beş üyedir ve kararlar hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alınmaktadır. Oylar eşit olduğunda, başkanın oyu belirleyici olmaktadır.

30. Kurul, tanık ifadeleri, bilirkişi görüşleri ve diğer deliller dâhil olmak üzere, dava dosyasını incelemekte ve iç hukuk ile ulusal ve uluslararası spor federasyonlarının kuralları temelinde kararını vermektedir.

31. Spor Tahkim Kurulu kararlarının gerekçelerini açıklamak durumundadır ve muhalif üyeler ayrı görüş sunabilmektedirler. Kısa karar, ilgiliye ve federasyon başkanlığına derhal bildirilmektedir. Gerekçeli karar daha sonra tebliğ olunur.

32. 3289 sayılı Kanun ayrıca, Spor Tahkim Kurulunun kararlarının, yargı kararlarının icrası ve diğer benzer bağlayıcı mevzuatlar anlamında “mahkeme kararı” olarak kabul edileceğini belirtmektedir.

33. Spor Tahkim Kurulundan kendi kararını yeniden gözden geçirmesini talep etmek mümkündür. Bununla birlikte, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu anlamında, maddî hataların düzeltilmesi veya yargılamanın yenilenmesi halleri dışında Kurul aynı konuda tekrar karar veremez.

III. ANAYASA MAHKEMESİNİN 2 TEMMUZ 2009 TARİHLİ KARARI

34. Bu davada olayların meydana geldiği tarihte, Spor Tahkim Kurulu kararlarını kesinleştiren hüküm yalnızca 3289 sayılı Kanunda yer almaktadır. Bu hükmün anayasaya uygunluğu, bir basketbolcunun transferine ilişkin

karar ile ilgili bir dava kapsamında Anayasa Mahkemesinde itiraz edilmiştir. Anayasa Mahkemesi, 2 Temmuz 2009 tarihinde, bu hükmü anayasaya aykırı olduğuna karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi, Bakanlığın bir parçası olan Spor Tahkim Kurulunun idari bir organ olarak kabul edilmesi gerektiğini gözlemlemiştir. Yasama organı, tarafların spor dalına ilişkin davaları karara bağlamak üzere bir idari organa başvurmalarını zorunlu kılma bile, taraflar bağımsız ve tarafsız bir mahkemeye erişim konusundaki anayasal haklarından yoksun bırakılamazlar. Ayrıca, Spor Tahkim Kurulunun kararlarının kesin olduğu hükmü, tüm resmi işlemlerin yargı denetimine tabi olması ilkesiyle de çelişmektedir.

35. Anayasa Mahkemesinin kararı üzerine, spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin idaresi ve disiplinine ilişkin kararlarının yalnızca zorunlu tahkim yoluyla itiraz edilebileceğini belirtmek üzere Anayasa 17 Mart 2011 tarihinde değiştirilmiştir (bk. yukarıdaki paragraf).

IV. TÜRKİYE VOLEYBOL FEDERASYONU STATÜSÜ VE UYGULANABİLİR MEVZUAT

36. 7405 sayılı Kanun, spor federasyonunu, belirli bir spor dalıyla ilgili faaliyetleri yürütmek amacıyla kanun veya başkanlık kararnamesiyle oluşturulan bir kuruluş olarak tanımlamaktadır. Bu federasyonlar, idari ve mali özerklikleri ile nitelendirilmektedir. Bu federasyonların yönetim organları seçimle belirlenmektedir.

37. Spor federasyonları, Spor Bakanlığının onayıyla Resmi Gazete’de yayımlanan ana statülerine tabidir. Türkiye Voleybol Federasyonunun ana statüsü birçok defa değiştirilmiştir. Son statü 6 Mart 2025 tarihinde kabul edilmiştir. Bu başvurunun dayanağı olan olayların meydana geldiği tarihte, yürürlükte olan kanun 29 Ocak 2018 tarihinde değiştirildiği şekliyle 22 Nisan 2012 tarihli Kanun’dur (bundan sonra “Kanun” olarak anılacaktır).

38. Türkiye Voleybol Federasyonu (TVF), ülkedeki profesyonel ve amatör voleybolun tüm yönlerini düzenleyen ve denetleyen en yüksek makamdır. Federasyon, özellikle Avrupa Voleybol Konfederasyonu (CEV) ve Uluslararası Voleybol Federasyonu (FIVB) tarafından geliştirilen ve uygulanan uluslararası kuralların ve yönetmeliklerin uygulanmasını sağlamakla görevlidir. Federasyon ayrıca, voleybol ile ilgili uluslararası faaliyetlerde Türkiye'yi temsil etmektedir. Federasyon ayrıca, hakemleri kaydeder, lisanslarını verir ve görevlendirmektedir.

39. TVF, tüzüğüne göre, özel hukuk ilkelerine tabi bağımsız bir kuruluştur. Merkezi Ankara'da bulunan derneğin ana organları şu şekildedir: Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, Disiplin Kurulu ve Genel Sekreterliktir.

40. Genel Kurul, federasyonun en üst organıdır. Genel Kurul, tüzüğü değiştirme yetkisine sahiptir ve ayrıca federasyon başkanını, yönetim kurulu üyelerini, denetim kurulu üyelerini ve disiplin kurulu üyelerini seçmektedir. Genel Kurul, en az 150, en fazla 300 delegeye sahiptir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından görevlendirilen delegelerin sayısı, toplam delege sayısının %60'ından az olamaz. Tüzüğün 9. maddesi gereğince, aşağıda belirtilen kişiler genel kurul delegesi olmaya ve dört yılda bir düzenlenen genel kurula katılmaya ve oy kullanmaya hak kazanmaktadırlar:

(a) Genel kurul tarihinden hemen önceki iki sezon boyunca ilgili spor federasyonunun faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetleri usulüne uygun olarak yerine getiren kuruluşlar arasında spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini temsil eden delegeler. Delegeler aşağıda belirtilen kriterlere göre görevlendirilecektir:

1. Genel kuruldan önceki son sezonda ulusal voleybol liglerinin en üst seviyesinde yer alan her spor kulübü ve spor anonim şirketinden üçer delege görevlendirilecektir.
2. Genel kuruldan önceki son sezonda en üst düzey voleybol liglerinde kendi gruplarında ilk altı arasında yer alan her spor kulübü ve spor anonim şirketinden bir temsilci görevlendirilecektir.

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

3. Genel kuruldan önceki son sezonda ikinci kademe voleybol liglerinin final aşamasında gruplarında ilk ikiye giren her spor kulübü ve spor kuruluşu için bir delege görevlendirilecektir.
 4. Genel kuruldan önceki son sezonda genç ve yıldızlar kategorilerinde Ulusal Gençlik Voleybol Şampiyonası'na katılan ve ulusal şampiyon ilan edilen her spor kulübü ve spor anonim şirketi için bir delege görevlendirilecektir.
 5. Genel kuruldan önceki son sezonda işitme engelliler için düzenlenen Ulusal Voleybol Şampiyonası'nda finale ulaşan her spor kulübü ve spor anonim şirketi için bir delege görevlendirilecektir.
 6. Genel Kurul tarihinden önce tamamlanmış son sezonda oturarak voleybol spor dalında oturarak Voleybol Süper Ligi final etabında final oynayan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinden birer delege.
- b) Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi tarafından belirlenen iki delege.
 - c) Görevine adli veya idari soruşturma sonucu son verilmemek kaydıyla ilgili spor dalında oy kullanmak üzere asaleten Spor Federasyonu başkanlığı yapanlar.
 - ç) Genel Kurul delege sayısının toplamının yüzde onu oranında Bakanlık delegeleri.
 - d) Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu tarafından belirlenen iki delege.
 - e) Spor Federasyonunun üye olduğu Uluslararası Spor Federasyonlarının yönetim kurullarında Genel Kurul tarihinden önce ülkemiz adına görev yapanlar arasından öncelik sırasına göre en fazla beş delege.
 - f) Genel Kurul tarihinden en az bir yıl önce faal sporculuğu bırakmış olmak kaydıyla Spor Federasyonuna bağlı spor dallarında milli olmuş beş sporcu delege.
 - g) Genel Kurul tarihinden en az bir yıl önce faal hakemliği bırakmış olmak kaydıyla Spor Federasyonuna bağlı spor dallarında uluslararası hakemlik yapanlar arasından kura ile belirlenecek beş delege.
 - ğ) Genel Kurul tarihinden en az bir yıl önce faal antrenörlüğü bırakmış ve Türk vatandaşı olmak kaydıyla Spor Federasyonuna bağlı spor dallarının büyükler kategorisinde milli takım teknik direktörlüğü yapanlar arasından kura ile belirlenecek beş delege.
 - (h) Genel Kurulda yer alacak kulüp temsilcileri, kulüp yönetim kurulu tarafından kulüp üyeleri arasından, aşağıdaki ilkelere göre, en fazla %50'si en üst ligden, en fazla

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

%30'u Federasyon tarafından yönetilen diğer liglerden ve en az %20'si yerel veya bölgesel liglere katılan kulüplerden olacak şekilde belirleneceklerdir.

1. Genel Kurul tarihinden itibaren en üst liglerdeki her takım için üç üye,
2. En son tamamlanan sezonda gruplarında ilk altı sırada yer alan 1. liglerdeki her takım için bir üye,
3. En son tamamlanan sezonda gruplarında ilk iki sırada yer alan 2. liglerdeki her takım için bir üye,
4. Genel Kurul tarihinden itibaren plaj voleybolu 1. liglerine katılan her takım için bir üye,
5. Bölgesel deplasman liglerindeki her takım için, sezon sonundaki nihai sıralamalarına göre, toplam kulüp temsilcilerinin en az %20'sini oluşturacak şekilde üyeler belirleneceklerdir. Ayrıca, Ulusal Altyapı Şampiyonası'na katılarak Gençler, Yıldızlar, Küçükler veya Minikler kategorilerinde ulusal şampiyonluk kazanan her takım ve bölgesel deplasman liglerindeki her takım için, sezon sonundaki nihai grup sıralamalarına göre bir üye seçilecek ve bu üyeler birlikte toplam kulüp temsilcilerinin en az %20'sini oluşturacaklardır.

41. Yönetim Kurulu, TVF'nin yürütme organıdır. Yönetim Kurulu, Başkan ve 14 asil ve yedek üyeden oluşmakta ve bunların tamamı Kongre tarafından seçilmektedir. Başkan, dört yıllık bir dönem için görev yapmakta ve Yönetim Kurulu başkanlığı görevini yerine getirmektedir. Yönetim Kurulunun yetkileri arasında, hakemlerin eğitimi, faaliyetlerine ilişkin kuralların ve prosedürlerin belirlenmesi ve başvuruları ile taleplerinin karara bağlanması yer almaktadır.

42. Merkez Hakem ve Gözlemci Kurulu ("MHGK"), TVF'nin daimi bir kurulusudur ve başlıca görevi, uluslararası düzeyde gerçekleştirilen müsabakalar da dâhil olmak üzere, resmi ve özel voleybol maçları için hakem ve gözlemcileri atamaktır. Ayrıca, her yıl ihtiyaç duyulacak hakem sayısı ve sıralamasına karar verme görevi, MHGK'ya aittir. MHGK, hakemleri bir üst görev seviyesine terfi ettirme yetkisine sahiptir. Yedi seviye bulunmaktadır:

aday hakem; il (yerel) hakemi; ulusal aday hakem; ulusal hakem; uluslararası aday hakem; uluslararası hakem; ve FIVB onaylı hakem.

43. 26 Temmuz 2013 tarihli ve 10 Eylül 2020 tarihinde değiştirilen Hakem ve Gözlemci Talimatı'nda belirtilen düzenlemeler, ilgili olduğu ölçüde şu hususları öngörmektedir:

Madde 27 - Hakemlerin Görevlendirilmeleri

...

27.1.4. Uluslararası Aday, Uluslararası ve FIVB Uluslararası Hakemleri; her tür müsabakada bütün görevleri yapabilirler.

...

Madde 29 – Yurt Dışı Müsabakalarda Görevlendirme Esasları

Uluslararası Hakemler, Merkez Hakem ve Gözlemci Kurulu (MHGK) ve İl Hakem ve Gözlemci Kurulu (İHGK) tarafından görevlendirildikleri müsabakaları yönetirler. Bu hakemlerin yurt dışında görevlendirilmelerine esas olmak üzere, yurt içindeki başarı durumu MHGK tarafından tespit edilir. Her yıl başarı durumları, 41.4. madde şartları göz önüne alınarak, MHGK'nın yaptığı sıralama, Federasyon tarafından liste halinde CEV'e bildirilir.

Geçerli bir mazereti olmadan yurt içinde verilen görevleri yapmayan veya davranışları nedeniyle cezalandırılan hakemlere, Federasyonun bilgisi dışında CEV veya FIVB tarafından verilen hakemlik görevleri, ilgili kuruluşlara (CEV ve FIVB'e) bildirilerek, iptali istenir.

...

Madde 30

Herhangi bir nedenle yurt dışına gitmiş olan hakemler, bulundukları ülkede hakemlik yapabilmek için Federasyondan izin almak zorundadırlar.

Madde 41 – Hakemlik Derecelerinin Yükseltilmesi

41.4. – Uluslararası Hakemliğe Aday Gösterilme

FIVB tarafından Uluslararası Aday hakem kursu açılacağı bildirildiğinde; MHGK en üst ligde müsabaka yöneten ulusal hakemlerden son 5 (beş) yılın en az 3 (üç) yılında

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

FIVB'ye kaydettirilenler arasından ülkeye tanınan kontenjan çerçevesinde adaylarını belirler.

Adaylar, yukarıdaki FIVB kuralına ilaveten, aşağıdaki niteliklere de sahip olmalıdırlar:

41.4.1.

Yurt dışı temaslarda ülkemizi en iyi şekilde temsil edebilecek niteliklere sahip olmak

41.4.2.

FIVB tarafından belirlenen dillerden birini bilmek ve MHGK tarafından düzenlenecek yabancı dil sınavında başarılı olmak.

41.4.3.

Uluslararası Federasyonca belirlenen yaş sınırını aşmamış olmak (25 yaşından küçük olmamak ve 41 yaşından gün almamış olmak.).

Yukarıda belirtilen şartları taşıyanlar; başarı derecesine ve verilen kontenjana göre Uluslararası kursa gönderilirler. Uluslararası kursta başarı gösterenler, Uluslararası Aday Hakem olurlar. Adaylık süresince FIVB adına CEV tarafından yapılan müsabakalarda saha denemelerinde başarılı olanlar, FIVB tarafından Uluslararası Hakemliğe yükseltirler.

...

Madde 42 – FIVB ULUSLARARASI HAKEMLER

FIVB Uluslararası Hakemler, FIVB'nin kendi organizasyonlarında görevlendirmek üzere, belirlediği kriterlere göre Uluslararası Hakemler arasından 4 yıllık süreler için seçtiği ve “FIVB Uluslararası Hakem” unvanını verdiği hakemlerdir.

FIVB Uluslararası Hakem listesine giren hakemler, 4 yıllık sürelerin sonlarında, gösterdikleri performans doğrultusunda FIVB tarafından listeden çıkarılabilir veya listede kalmaya devam edebilirler.

V. CEV VE FIVB YÖNETMELİKLERİ

44. CEV Yönetim Kurulu tarafından 21 Mayıs 2022 tarihinde kabul edilen CEV Voleybol Müsabakaları Yönetmeliği'nin 40.1. maddesi, ilgili olduğu ölçüde, hakemlik şartlarını aşağıdaki şekilde belirlemektedir:

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

“§1 Bir maçın hakemi, aşağıdaki profile sahiptir:

- a. Uluslararası hakem adayı veya uluslararası hakem,
- b. FIVB Spor Yönetmeliği'nin 11. bölümünde belirtilen şartlara uygun olmak.

§2 Hakem, CEV Avrupa Hakemlik Komisyonu veya CEV Hakem Delegesi tarafından belirlenmektedir.

Bir hakem, aşağıdaki dört şartın yerine getirilmesi halinde, bir maçta görevlendirilmek için uygun olmaktadır:

- a. Söz konusu hakem, 40.1. maddesine uymaktadır,
 - b. Söz konusu hakem, bir Ulusal Federasyonun yıllık Uluslararası Voleybol ve Uluslararası Aday Hakemler listesinde yer almaktadır,
 - c. Söz konusu hakemin, görevlerini yerine getirmeye uygun olduğu bildirilmiştir,
 - d. Söz konusu hakem, E-Öğrenme eğitim programını başarıyla tamamlamıştır.
- ...”

45. FIVB Müsabaka Yönetmeliği, ilgili olduğu ölçüde şu hususları öngörmektedir:

40.1. FIVB TARAFINDAN TANINAN KATEGORİLER

Aşağıdaki hakem kategorileri, FIVB tarafından tanınmaktadır:

- a. Ulusal Hakemler;
- b. Uluslararası Hakem Adayları (kıtasal düzeyde düzenlenen kurs);
- c. Uluslararası Hakemler (kıtasal/bölgesel düzey);
- d. FIVB Uluslararası Hakemler; ve
- e. İtiraz Hakemleri.

40.4.4. Uluslararası Hakem unvanı, dört (4) yıl süreyle geçerlidir.

40.4.5. Bu süre zarfında, Uluslararası Hakemin Ulusal Federasyonu, söz konusu hakemin görev yaptığı ulusal ve uluslararası maçların sayısını içeren resmi bir faaliyet raporu belgesi sunarak, bu hakemi her yıl 1 Kasım tarihine kadar FIVB VIS sistemine kaydetmelidir.

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

40.4.6. Bu yıllık raporlara dayanarak, FIVB Oyun Kuralları ve Hakemlik Komisyonu, söz konusu hakemin dördüncü (4.) hizmet yılına ulaşması durumunda, Uluslararası Hakem unvanının uzatılıp uzatılmayacağına karar verecektir.

40.4.7. Bir hakemin ulusal veya uluslararası herhangi bir faaliyetinin olmaması durumunda, FIVB Oyun Kuralları ve Hakemlik Komisyonu, unvanın uzatılmasını reddedebilmekte ve ilgilinin bir FIVB Hakem Eğitmeni/Koçu tarafından yürütülen ek bir Uluslararası Hakemlik Kursuna veya yenileme (teori ve pratik) sınavına katılmasını zorunlu kılabilmektedir. Şayet hakem sınavı geçerse, hakemin unvanı dört (4) yıl daha uzatılacaktır.

40.4.8. Uluslararası Hakem için yaş sınırı, altmış (60) yaştır.

...

40.5.1. FIVB Uluslararası Hakemleri, yukarıda belirtilen 40.4.1. maddesinde ifade edildiği gibi, FIVB müsabakalarına özgü konulara odaklanan özel bir FIVB Uluslararası Hakem kursuna katılmak üzere, Konfederasyon Uluslararası Hakemleri havuzundan seçilen Uluslararası Hakemlerdir.

40.7.3. Ülke başına FIVB Uluslararası Hakem sayısı, ulusal federasyon kategorilerine göre aşağıdaki şekilde sınırlandırılmaktadır:

- a. A Grubu: yirmi (20) hakem;
- b. B Grubu: on beş (15) hakem;
- c. C Grubu: on (10) hakem; ve
- d. D Grubu: beş (5) hakem.

VI. BAKANLAR KOMİTESİNİN İDARENİN İŞLEMLERİ KARŞISINDA BİREYİN KORUNMASI HAKKINDA 77(31) SAYILI KARARI

46. Bakanlar Komitesi tarafından 28 Eylül 1977 tarihinde kabul edilen bu Karar, kamu otoritesinin kullanılmasıyla alınan ve hakları, özgürlükleri veya menfaatlerini doğrudan etkileyecek nitelikteki bireysel tedbir veya kararlarla ilgili idari işlemler bağlamında gerçek ve tüzel kişilerin korunmalarına ilişkin ilkeleri belirlemiştir. İlgili bölümler, aşağıdaki gibidir:

“I

ALTINER AKINCI/TÜRKİYE KARARI

Dinlenilme Hakkı

1. İlgili kişi, hak, özgürlük veya menfaatlerini olumsuz etkilemesi muhtemel nitelikteki herhangi bir idari işleme dair, idare tarafından dikkate alınmak üzere olgu ve savlarını ortaya koyabileceği gibi, uygun hallerde delil de gösterebilir.

2. Uygun hallerde ilgili kişi, bir önceki paragrafta dile getirilen haklardan vaktinde ve dava açısından uygun bir şekilde haberdar edilir.

II

Bilgiye erişim

İlgili kişi, talep etmesi halinde, bir idari işlemde bulunulmadan önce, söz konusu işlemde bulunulmasına ilişkin mevcut tüm unsurlardan uygun vasıtalarla haberdar edilir.

...

IV

Gerekçelerin açıklanması

İlgili kişi, hak, özgürlük veya menfaatlerini olumsuz etkilemesi muhtemel nitelikteki herhangi bir idari işlem durumunda, bu işlemin dayandığı gerekçelerden haberdar edilir. Bu bildirim, ya gerekçelerin işlem sırasında açıklanması yoluyla ya da talep etmesi halinde, ilgili kişiye makul bir süre içerisinde yazılı olarak bildirilmesi yoluyla yapılır.”

47. Ek, söz konusu Karar’da belirlenen ilkelerin uygulanması bağlamında, iyi ve etkili yönetimin gerekliliklerinin yanı sıra, üçüncü kişilerin menfaatleri ve önemli kamu menfaatlerinin de dikkate alınması gerektiğini belirtmektedir. Bu nedenle, söz konusu menfaatler, Karar’da belirlenen ilkelerin, belirli durumlarda veya kamu yönetiminin belirli alanlarında değiştirilmesini veya hariç tutulmasını haklı gösterebilmektedir. Bununla birlikte, herhangi bir değişiklik veya istisna, Karar’ın temel amacı olan, mümkün olan en yüksek düzeyde adaletin sağlanması amacıyla uyumlu olmalıdır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME’NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

48. Başvuran, Spor Tahkim Kurulunun Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrası kapsamında belirtilen bağımsızlık ve tarafsızlık niteliklerine sahip olmadığını ileri sürmüştür. Ayrıca başvuran, aynı hüküm uyarınca, Kurulun kararına ilişkin yeterli gerekçeler sunmamasından ve MHGK’nın takdir yetkisini ne şekilde kullandığına dair yargısal denetime başvurma imkânının olmamasından şikâyet etmiştir. Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ilgili kısmı, aşağıdaki şekildedir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili... karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından (...) hakkaniyete uygun olarak (...) görülmesini isteme hakkına sahiptir.”

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

49. Hükümet, Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının Spor Tahkim Kurulu nezdindeki işlemler için uygulanamayacağını iddia etmiştir. Hükümet, söz konusu davanın, başvuranın medeni hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesiyle ilgili olmadığını ileri sürmüştür. Ayrıca Hükümet, Spor Tahkim Kurulu işlemlerinin niteliğine ilişkin bazı iddialar ileri sürmüştür. Mahkeme, bu iddiaların 6. maddenin 1. fıkrasının uygulanabilirliği ile ilgili olmadığı kanısına varmaktadır ve dolayısıyla, bunları davanın esasıyla bağlantılı olarak inceleyecektir.

50. Başvuran, kendisi ile *Ali Rıza ve diğerleri/Türkiye* (no. 30226/10 ve diğer 4 başvuru, § 160, 28 Ocak 2020) davasında yer alan beşinci başvuranın durumu arasında bir benzerlik kurarak, beşinci başvuranın ulusal hakemlik derecesinden il hakemliği derecesine düşürüldüğünü belirtmiştir. Başvuran, Mahkemenin 6. maddenin bu başvuranın davasında uygulanabilir olduğuna

karar verdiğini ve kendi durumunun beşinci başvuranın durumundan daha ağır olduğunu, zira MHGK'nın uluslararası müsabakalardaki görevlerini iptal etme yönündeki kararının, hakemlik kariyerini fiilen sona erdirdiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda başvuran, FIVB'nin kendisini turnuvalarda görevlendirmeye son vermesinin, kariyerine devam edebilmesi halinde elde edebileceği kazançlardan yoksun kalmasına neden olduğunu belirtmiştir.

51. Mahkeme, başvuranın Spor Tahkim Kurulu nezdinde iki ayrı talepte bulunduğunu gözlemlemektedir. Birinci talep, MHGK'nın söz konusu turnuvalarda başvuranın hakemlik görevini onaylamama yönündeki kararının yasaya uygunluğu ile ilgilidir ve ikinci talep, ilgilinin herhangi bir maçta görevlendirilmemesi nedeniyle uğradığı iddia edilen gelir kaybı ile ilgilidir. Mahkeme öncelikle, kendisine sunulan şikâyetin kapsamının MHGK'nın başvuranın söz konusu görevlerini onaylamama kararıyla sınırlı olduğunu ve tazminat talebiyle ilgili olmadığını, zira başka bir şikâyet bağlamında ileri sürülen bu talebin, tek hâkim olarak görev yapan Bölüm Başkanı tarafından başvurunun bildirilmesi aşamasında kabul edilemez olduğuna karar verildiğinin belirtilmesinin uygun olduğu kanısına varmaktadır.

52. Mahkeme, söz konusu şikâyetin kapsamını açıklamasının ardından, başvuranın FIVB düzeyinde uluslararası hakem olmasına ve söz konusu müsabakaların düzenleyicilerinden resmi davetiyeler almasına rağmen, MHGK'nın başvuranın uluslararası turnuvalara katılımını onaylamama yönündeki takdir yetkisine dayalı kararından kaynaklanan uyuşmazlık için Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının uygulanıp uygulanmayacağını incelemelidir. Bu bağlamda Mahkemenin, mevcut davanın koşullarında, başvuranın en azından tartışılabilir bir ölçüde, iç hukuk kapsamında tanındığı belirtilebilecek bir “medeni hakka” sahip olup olmadığını belirlemesi gerekecektir.

53. 6. maddenin 1. fıkrası, Sözleşme'ye Taraf Devletlerin maddi hukukunda “medeni hak ve yükümlülüklerin” belirli bir içeriğini güvence altına almamaktadır: Mahkeme, 6. maddenin 1. fıkrasının yorumlanması

yoluyla, ilgili Devlette yasal bir dayanağı bulunmayan maddi bir hak yaratamaz (örnek olarak bk. *Grzęda/Polonya* [BD], no. 43572/18, § 258, 15 Mart 2022).

54. Söz konusu “hakkın” iç hukukta bir dayanağının olup olmadığına karar vermek için başlangıç noktası, ilgili iç hukuk hükümleri ve bunların ulusal mahkemeler tarafından yorumlanması olmalıdır. Mahkeme, ulusal mevzuatın yorumlanmasıyla sorunların çözülmesi görevinin öncelikle ulusal makamlara, bilhassa mahkemelere ait olduğunu yinelemektedir. Yorumlama keyfi veya açıkça mantıksız olmadığı sürece, Mahkemenin rolü, bu yorumun etkilerinin Sözleşme ile uyumlu olup olmadığını tespit etmekle sınırlıdır. Dolayısıyla, ulusal yüksek mahkemelerin ilgili Sözleşme içtihatlarına ve bunlardan doğan ilkelere dayanarak, bir mahkemeye erişime ilişkin ihtilaf konusu sınırlamanın kesin niteliğini kapsamlı ve ikna edici bir şekilde incelemeleri durumunda, Mahkeme, iç hukukun yorumlanması konusunda kendi görüşlerini bu mahkemelerin görüşlerinin yerine koyarak ve mahkemelerden farklı olarak, ilgili kişinin muhtemelen iç hukukta tanınan bir hakka sahip olduğunu tespit ederek, bu mahkemelerin vardıkları sonuçtan farklı bir sonuca varması için güçlü nedenlere ihtiyaç duyacaktır (bk. yukarıda anılan *Grzęda*, kararı, § 259, diğer atıflarla birlikte).

55. Bu değerlendirmeyi yaparken, koşulların ve kullanılan dilin ötesine bakmak ve söz konusu durumun gerçekliklerine yoğunlaşmak gerekmektedir (bk. *Roche/Birleşik Krallık* [BD], no. 32555/96, § 121, AİHM 2005-X, ve *Boulois/Lüksemburg* [Bd], no. 37575/04, § 92, AİHM 2012, diğer atıflarla birlikte).

56. 6. maddenin 1. fıkrasının uygulanabilir olup olmadığının değerlendirilmesi için başvuranın iç hukuktaki yargılamada ileri sürdüğü hak dikkate alınmalıdır. Bu hakkın varlığı konusunda gerçek ve ciddi bir ihtilafın olduğu durumlarda, ulusal mahkemelerin bu türden bir hakkın bulunmadığı yönündeki kararı, geriye dönük olarak, iddianın tartışılabilirliğini ortadan

kaldırmamaktadır (bk. *Károly Nagy/Macaristan* [BD], no. 56665/09, § 63, 14 Eylül 2017, diğer atıflarla birlikte).

57. Ulusal mevzuatta tanınan haklar, maddi veya usule ilişkin ya da bunun yerine, her ikisinin birleşimi olabilmektedir (bk. *Regner/Çek Cumhuriyeti* [BD], no. 35289/11, § 101, 19 Eylül 2017, diğer atıflarla birlikte).

58. İç hukukta tanınan maddi bir hakkın, bu hakkın mahkemeler aracılığıyla uygulanmasını sağlayan usule ilişkin bir hakla birlikte mevcut olması halinde, 6. maddenin 1. fıkrası anlamında bir “hakkın” varlığı konusunda herhangi bir şüphe olamaz. Yalnızca bir yasal hükmün metninde takdir yetkisi unsurunun bulunması, tek başına bir hakkın varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle 6. madde, yargısal işlemlerin başvuranın haklarına müdahaleyle sonuçlanan takdir yetkisine dayalı bir kararla ilgili olduğu durumlarda uygulanmaktadır (ibid., § 102, diğer atıflarla birlikte).

59. Bununla birlikte, 6. madde, ulusal mevzuatın bir hak tanımadan, mahkemelerde tanınması mümkün olmayan belirli bir avantaj sağladığı durumlarda uygulanmamaktadır. Aynı durum, bir kişinin ulusal mevzuat kapsamındaki haklarının yalnızca bir hak tanınması beklentisiyle sınırlı olduğu ve bu hakkın fiilen tanınmasının makamların tamamen takdir yetkisine dayalı ve mantıksız bir kararına bağlı olduğu durumlarda ortaya çıkmaktadır (ibid., § 103, diğer atıflarla birlikte).

60. Ayrıca, ulusal mevzuatın bir kişinin maddi bir hakka sahip olduğunu kabul ettiği, ancak aynı zamanda, herhangi bir nedenden dolayı, bu hakkın mahkemeler aracılığıyla ileri sürülmesi veya uygulanması için yasal bir yolun bulunmadığı durumlar da mevcuttur. Bu durum, örneğin, ulusal hukukta öngörülen yargısal dokunulmazlıklar için geçerlidir. Burada dokunulmazlık, maddi bir hakkı nitelendiren bir unsur olarak değil, ulusal mahkemelerin bu hakkı belirleme yetkisine yönelik usuli bir engel olarak görülmelidir (ibid., § 104, diğer atıflarla birlikte).

61. Son olarak bazı durumlarda, ulusal hukuk, kişinin bireysel bir hakka sahip olduğunu mutlaka kabul etmese de örneğin, yetkili bir mahkemenin bir

kararın keyfi veya yetkiyi aşan bir karar olup olmadığına veya usulsüzlüklerin bulunup bulunmadığına ilişkin bir karar vermesini içeren, kişinin iddiasının incelenmesi için yasal bir prosedüre başvurma hakkını vermektedir. Bu durum, makamların bir avantaj veya ayrıcalık verme ya da reddetme konusunda tamamen takdir yetkisine sahip olmaları ve kanunun ilgili kişiye, kararın hukuka aykırı olduğunu tespit etmeleri halinde kararı iptal edebilecek olan mahkemelere başvurma hakkını tanıdığı belirli kararlar için geçerlidir. Bu türden bir durumda, avantaj veya ayrıcalığın bir defa tanınmasının ardından bir medeni hak doğurması koşuluyla, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası uygulanabilmektedir (ibid., § 105, diğer atıflarla birlikte).

62. Mevcut davanın koşullarına döndüğünde, başvuranın yukarıda belirtilen *Ali Rıza ve diğerleri* (yukarıda anılan karar, § 160) davasındaki beşinci başvuranın, yani üst düzey hakemlikten il hakemliğine düşürülen Serkan Akal'ın durumu ile kendi durumu arasında bir benzerlik kurmasına rağmen Mahkeme, 6. maddenin başvuran Akal'ın davasında uygulandığı yönünde vardığı sonucun, başvuranın davasına doğrudan aktarılabilceği konusunda ikna olmamıştır. MHGK'nın mevcut davada başvuranın birçok uluslararası maçta görevlendirilmesini onaylamama kararı, başvuranın uluslararası hakem olarak konumunu veya derecesini ya da ulusal liglerdeki maçlarda hakemlik yapma yeteneğini etkilememiştir. Bununla birlikte, MHGK'nın kararının, başvuranın en az iki yıl boyunca uluslararası düzeydeki maçlarda hakemlik yapamamasına yol açtığı ve bu durumun mesleğini yerine getirme yeteneğini bir ölçüde etkilediği açıktır.

63. Mevcut davada, başvuranın, uluslararası maçlara davet edildiğinde bu maçlarda hakemlik yapma hakkına sahip olduğunu iddia etmek için savunulabilir bir dayanağı olup olmadığı veya bunun tamamen ulusal federasyonun takdirine bırakılmış bir ayrıcalık olup olmadığı - ya da alternatif olarak, kararın takdir yetkisi niteliğine rağmen hala incelemeye tabi tutulup tutulmadığı sorusu gündeme gelmektedir.

64. Mahkeme, uluslararası bir spor kuruluşunun bir maçı yönetmesi için yaptığı davetin, uluslararası bir hakeme otomatik olarak o maça katılma hakkı vermediği kanaatine varmaktadır. FIVB yönetmelikleri bu konuyla ilgili açık bir hüküm içermese de, CEV yönetmelikleri, uluslararası hakemlerinin müsabakalara atanabilmesi için ilgili ulusal federasyonların onayını gerektirmektedir. Ayrıca, FIVB yetkileri ile başvuran arasındaki yazışmalardan, en azından uygulamada, FIVB'nin ulusal federasyonun atamaları onaylamasını gerektirdiği anlaşılmaktadır (bk. yukarıda 15. paragraf ve ayrıca FIVB yönetmeliklerinin ulusal federasyonun hakemleri VIS sistemine kaydetmesini gerektirdiği 45. paragraf). Ulusal düzenlemeler ise MHGK'ya, hangi hakemlerin listeye alınacağına ve dolayısıyla maçlara atanabileceğine karar verme konusunda takdir yetkisi vermektedir. Ancak, bu takdir yetkisinin tamamen sınırsız olduğu görülmemekte ve bu nedenle Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının kapsamına girmesini engellememektedir. Hakem ve Gözlemci Talimatı'nın 29. maddesi, MHGK'nin karara varırken hakemlerin performansına ilişkin bir dizi kriteri dikkate almasını gerektirmektedir (bk. yukarıda 43. paragraf). Hükümet, başvuranın herhangi bir kriteri yerine getirmediğini ileri sürmemiştir. Aslında Hükümet, söz konusu kararın başvuranın performansına hiçbir şekilde dayanmadığını vurgulamıştır. Bu durumda, Mahkeme, MHGK'nin, Türkiye'nin ilk kadın uluslararası plaj voleybolu hakemi ve güçlü bir performans geçmişine sahip başvuranın listeden neden çıkarıldığına dair çok sınırlı gerekçeler sunduğunu gözlemlemektedir. Ayrıca, MHGK tarafından sunulan gerekçe, düzenlemelerde belirtilen bireyselleştirilmiş değerlendirmeden yoksundu.

65. Son olarak, Mahkeme, iç hukukun ilgili taraflara mahkeme nezdinde karara keyfilik veya usulsüzlük gerekçesiyle itiraz etme olanağı tanıdığı durumlarda, 6. maddenin yetkili makamlarca alınan takdirî kararlardan doğan uyuşmazlıklara uygulandığını yinelemektedir. Mahkeme ayrıca, bir yasal hükmün lafzının takdir yetkisine olanak tanınması, tek başına bir hakkın

varlığını ortadan kaldırmadığını yinelemektedir (bk. yukarıda anılan *Regner*, § 102 ve bu kararda yapılan atıflar).

66. Mevcut davada, ulusal yasal çerçeve, spor federasyonları tarafından yönetim ve disiplin konularında verilen kararların olağan mahkemelerce denetlenmesini engellemekte, ancak bu tür kararlara zorunlu tahkim yoluyla itiraz edilmesine imkân vermektedir. Mahkemenin görüşüne göre, sporun yönetimi ve disiplininden doğan uyuşmazlıkların yalnızca zorunlu tahkim yoluyla çözülebilmesi, bu tür uyuşmazlıkların usuli güvencelerin korunmasından ya da bağlayıcı etkiye sahip bir uyuşmazlığın karara bağlanması hakkında tamamen hariç tutulduğu anlamına gelemez. Mahkeme önündeki şikâyetin bir kısmı, Spor Tahkim Kurulunun bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olma şartlarını yerine getirip getirmediğiyle ilgili olsa da — bu soru, 6. maddenin uygulanması koşuluyla incelenebilir — bu hükmün incelenmesi amaçları doğrultusunda, bağlayıcı, nihai ve icra edilebilir kararlar verme yetkisine sahip olan Spor Tahkim Kurulunun mevcut uyuşmazlığı incelediğinin ve bunu kendi yetki alanı dışında olduğu gerekçesiyle reddetmediğinin belirtilmesi yeterlidir. Mahkeme bu nedenle, başvuranın uluslararası düzeydeki maçlarda hakemlik yapmaktan haksız bir şekilde dışlandığı iddiasının yargısal olarak incelenme hakkına sahip olduğu sonucuna varmaktadır.

67. Son olarak Mahkeme, bu şikâyetin, açıkça dayanaktan yoksun ya da Sözleşme'nin 35. maddesinde sıralanan diğer gerekçeler kapsamında kabul edilemez olmadığını kaydetmektedir. Dolayısıyla, bu şikâyetin kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekmektedir.

B. Esas Hakkında

68. Başvuranın ayrı şikâyetleri göz önünde bulundurularak, Mahkeme öncelikle Spor Tahkim Kurulunun bağımsız ve tarafsız olmadığı iddiasını

inceleyecektir. Ardından Mahkeme, gerekçeli karar hakkı ve yargısal denetim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin şikâyeti inceleyecektir.

1. İlk değerlendirmeler

69. Taraflar, Spor Tahkim Kurulu önündeki yargılamanın zorunlu tahkim yargılaması olduğunu kabul etmektedirler. Mahkeme, TVF'nin kararlarına ilişkin itirazların yalnızca Spor Tahkim Kurulu önünde yapılabileceğini ve bu kurulun kararlarının nihai olup, mahkeme nezdinde temyize açık olmadığını kaydetmektedir.

70. Mahkeme, Sözleşme'nin 6. maddesinin tahkim mahkemelerinin kurulmasını engellemediğini yinelemektedir. Bununla birlikte, söz konusu davada da olduğu gibi, tahkim, kanunlarca gerekli olması ve tarafların uyuşmazlıklarını bir tahkim mahkemesine taşımaktan başka seçeneğe sahip olmaması anlamında zorunlu olduğunda, tahkim mahkemesi, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasında öngörülen güvenceleri sağlamalıdır (bk. yukarıda anılan *Ali Rıza ve diğerleri*, §§ 173-174 ile bu kararda yapılan atıflar ve daha yakın tarihli bir karar olan *Semenya/İsviçre* [BD], no. 10934/21, § 198, 10 Temmuz 2025).

2. “Kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme” ilkesine uygunluk

(a) Tarafların beyanları

(i) Başvuran

71. Başvuran, Anayasa Mahkemesi kararına (bk. yukarıda 34. paragraf) atıfta bulunarak, Spor Tahkim Kurulunun idari bir organ olduğunu ve iç hukuk kapsamında mahkeme niteliği taşımadığını iddia etmiştir. Başvuran, Kurulun bir uyuşmazlığı hukuki kurallara dayalı olarak karara bağlama konusunda tam yetkiye sahip olmadığını ileri sürmüştür. Başvuran, Spor Tahkim Kurulunun, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası anlamında

bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olarak nitelendirilemeyeceğine dair iki ek iddia sunmuştur. İlk olarak, Spor Tahkim Kurulu, Bakanlığın Spor Genel Müdürünün önerisi üzerine üyelerinin Bakanlık tarafından atanmış olması nedeniyle yürütmeden bağımsız olmamıştır. Başvuran, üyelerin belirli eğitim ve mesleki gereklilikleri yerine getirmeleri dışında, Kurula atanmak için herhangi bir kriter bulunmadığını vurgulamıştır. Bu, Bakanlığın kimi atayacağı konusunda sınırsız takdir yetkisine sahip olduğu ve hatta Bakanlık personeli ya da spor federasyonlarının üyeleri veya çalışanlarının da atanabileceği anlamına gelmekteydi. Başvuran, davasına karar veren heyet üyelerinden birinin daha önce Bakanlıkta personel müdürü olduğunu ve sonrasında Bakanlığın Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü olarak tekrar göreve döndüğünü gözlemlemiştir. Başvuranın davasına karar veren heyette bulunan bir diğer üye ise, çeşitli spor federasyonlarını temsil eden eski bir Yürütme Kurulu üyesiydi (sırasıyla Bocce, Bowling, Dart ve Kaykay). İkinci olarak, Spor Tahkim Kurulu bağımsız ve tarafsız görünmemiştir, zira Bakanlığın Genel Müdürü, TVF Kongresinin tüm üyelerinin %10'unu atamış ve bu Kongre de, başvuran hakkında nihai kararı veren ve başvuranın dava konusu uyuşmazlıkta rakibi olan Yönetim Kurulu üyelerini seçmiştir. Bakanlık ve bu Bakanlığın Genel Müdürü, futboldaki durumun aksine, Türkiye'deki birçok amatör ve yarı profesyonel spor federasyonunun karar alma süreçleri üzerinde önemli bir etkiye sahipti. Dolayısıyla, Spor Tahkim Kurulunu dış baskılardan koruyan herhangi bir güvence bulunmamaktaydı. Başvuran, Mahkemenin Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu hakkında, kurul üyelerinin görevlerini yerine getirirken haklarında açılacak herhangi bir davadan muaf olmadıkları yönündeki görüşlerine atıfta bulunmuştur. Tahkim Kurulu üyeleri, herhangi bir mesleki davranış kuralına bağlı olmamış ve görevlerine başlamadan önce yemin etmeleri veya resmi bir beyanda bulunmaları gerekmemiştir; ayrıca, Tahkim Kurulunun bireysel üyelerine yönelik itirazların ele alınması için bir prosedür bulunmamıştır. Mahkemenin bu görüşleri, üyeleri için benzer şekilde herhangi bir güvenceye sahip

olmayan Spor Tahkim Kurulu için de geçerli olmuştur (bk. yukarıda anılan *Ali Rıza ve diğerleri*).

(ii) *Hükümet*

72. Hükümet, *Ali Rıza ve Diğerleri* davasında (yukarıda anılan), Mahkemenin TFF Tahkim Kurulu ile ilgili vardığı sonuçların doğrudan Spor Tahkim Kuruluna aktarılabilceği yönündeki başvuranın görüşüne katılmamıştır. Hükümet, bir yandan her zaman büyük ölçüde futbol kulüplerinin yönetici üyelerinden oluşan TFF Yönetim Kurulu ile, diğer yandan üyeleri TFF Yönetim Kurulu tarafından atanan ve yasal çerçevenin etkiler karşısında yeterli güvence sağlamadığı Tahkim Kurulu arasındaki güçlü örgütsel ve yapısal bağların, Spor Tahkim Kurulu söz konusu olduğunda tamamen mevcut olmadığını kaydetmiştir. Spor Tahkim Kurulu üyelerinin atanması, görevde kalması ve görevlerini yerine getirmelerine ilişkin ayrı düzenlemelere atıfta bulunan Hükümet, bağımsızlık ve tarafsızlığın en önemli güvencesinin, atanan üyelerin görev sürelerinin kanunla belirlenmiş olması ve Bakanlığın, görev süreleri sona ermeden üyeleri değiştirme yetkisine sahip olmaması olduğunu gözlemlemiştir. Ayrıca, Spor Tahkim Kurulunun bağımsızlığı, kendi yetkisi altında bir sekreterliğe sahip olması ve üyelerin mali ödemelerinin kanunla belirlenmiş olmasıyla güvence altına alınmıştır. Her hâlükârda, Futbol Federasyonunun genel yapısı içinde faaliyet gösteren TFF Tahkim Kurulunun aksine, Spor Tahkim Kurulu hiçbir spor federasyonu, hatta TVF ile bile bağı bulunmamaktaydı. Uygulama açısından, Spor Tahkim Kurulunun TVF yönetim kurulu üyelerinin atanması ve görevde kalmasıyla hiçbir bağlantısı yoktu ve federasyon, üyelerin mali ödemelerine katkıda bulunmamaktaydı. Bu nedenle Hükümet, TVF ile Spor Tahkim Kurulu arasında Kurulun bağımsızlığını ve tarafsızlığını sorgulatabilecek herhangi bir sistematik bağlantı veya mali ilişki bulunmadığı sonucuna varmıştır.

(b) Mahkemenin değerlendirmesi

73. Mahkeme, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının amaçları bakımından, bir yargı merciinin standart yargı sistemi içinde bütünleşmiş bir mahkeme olması şart değildir (bk. diğerler arasında, *Rolf Gustafson/İsveç*, 1 Temmuz 1997, § 45, Kararlar ve Hükümler Derlemesi 1997-IV; *Di Giovanni/İtalya*, no. 51160/06, § 52, 9 Temmuz 2013 ve *Bilgen/Türkiye*, no. 1571/07, § 73, 9 Mart 2021); zira Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının anlamı dâhilinde bir yargı mercii, bu kavramın özünde yatan manada, yargı işleviyle, yani yetkisine giren meseleler hakkında hukuk kuralları temelinde ve öngörülen şekilde yürütülen yargılama sonucunda karar vermesiyle karakterize edilir (bk. *Guðmundur Andri Ástráðsson/İzlanda* [BD], no. 26374/18, § 219, 1 Aralık 2020). “Yargı mercii” kavramının özünde karar verme yetkisi yer almaktadır. Bu mercii önünde yürütülen süreç, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının gerektirdiği şekilde “uyuşmazlık konusu esas hakkında bir karar verilmesini” sağlamalıdır (bk. *Bentham/Hollanda*, 23 Ekim 1985, § 40, A serisi no. 97 ve yukarıda anılan *Bilgen*, § 73). Ayrıca, yalnızca tam yargı yetkisine sahip olan ve yürütmeden ve taraflardan bağımsız olması gibi çeşitli şartları karşılayan bir kurum, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası anlamında “yargı mercii” olarak tanımlanmaya layıktır (yukarıda anılan *Guðmundur Andri Ástráðsson*, § 219).

74. “Bağımsızlık” ve “tarafsızlık” kavramları birbiriyle yakından bağlantılıdır ve koşullara bağlı olarak, birlikte incelenmelerini gerektirebilir (bk. *Ramos Nunes de Carvalho e Sá/Portekiz* [BD], no. 55391/13 ve diğer 2 başvuru, §§ 150 ve 152, 6 Kasım 2018; bunların birbirleriyle yakın ilişkisine ilişkin olarak ayrıca bk. §§ 153-156). Mahkeme, “bağımsızlık” kavramının, tarafsız bir karar alınması için gerekli olan kişisel ve kurumsal bağımsızlığı ifade ettiğini ve bu nedenle tarafsızlık için bir ön koşul oluşturduğuna hükmetmiştir. Bu, hem bir hâkimin manevi bütünlüğü gereği dış baskılardan

etkilenemeyeceği anlamına gelen ruh hâlini, hem de hâkimlerin bağımsızlıklarını güvence altına alacak şekilde atanmasını sağlayan bir prosedürü ve liyakate dayalı seçim kriterlerini içeren kurumsal ve operasyonel düzenlemeleri karakterize eder; bu düzenlemeler, hem hâkimin atanmasının ilk aşamasında hem de görevini yerine getirdiği süre boyunca diğer Devlet güçlerinin aşırı etkisine ve/veya sınırsız takdirine karşı güvence sağlamalıdır (bk. yukarıda anılan *Guðmundur Andri Ástráðsson*, § 234). Bu gerekliliğe uygunluk, özellikle, mahkeme üyelerinin atanma şekli ve görev süreleri veya dış baskı riskine karşı yeterli güvencelerin varlığı gibi yasal kriterler temelinde değerlendirilmiştir. Bir organın bağımsız bir görünüm sergileyip sergilemediği sorusu da konuyla ilgilidir (bk. yukarıda anılan *Ramos Nunes de Carvalho e Sá*, § 144; *Oleksandr Volkov/Ukrayna*, no. 21722/11, § 103, AİHM 2013 ve *Grace Gatt/Malta*, no. 46466/16, § 85, 8 Ekim 2019).

75. Mahkeme ayrıca, bağımsızlık ve tarafsızlıkla ilgili olarak Mahkemenin içtihatlarında belirlenen ilkelerin, profesyonel hâkimlere olduğu gibi, meslekten olmayan hâkimlere de aynı şekilde uygulanması gerektiğini yinelemektedir (bk. *Suren Antonyan/Ermenistan*, no. 20140/23, § 98, 23 Ocak 2025 ve bu kararda yapılan atıflar).

76. Mahkeme, Spor Tahkim Kurulunun “kanunla kurulup kurulmadığını” ayrı olarak incelemesinin talep edilmediğini ve bu hususun başvuran tarafından ileri sürülmediğini gözlemlemektedir. Her hâlükârda, mevcut davanın amaçları doğrultusunda, Spor Tahkim Kurulunun birincil mevzuatla kurulduğunun kaydedilmesi yeterlidir. Dahası, yetki alanı ve kararlarının kesinliği Anayasa’da belirtilmiştir (benzer bir yaklaşım için bk. yukarıda anılan *Ali Rıza ve Diğerleri*, § 204).

77. Mahkeme ayrıca, başvuranın, onun uyuşmazlıkları hakkında karar veren Spor Tahkim Kurulu üyelerinin tarafsızlığını sorgulamadığını, aksine Kurulun genel bağımsızlık ve tarafsızlığını sorguladığını gözlemlemektedir. Başvuran, Tahkim Kurulu üyelerinin atanma şekilleri ile sınırlı görev süreleri

göz önünde bulundurulduğunda, Kurul üyelerinin Bakanlıktan bağımsız olmadığını ve bağımsız ve tarafsız bir izlenim vermediğini ileri sürmüştür.

78. Mahkeme, tarafsızlık meselesini bağımsızlık meselesinden ayırmanın güç olduğu kanısına varmaktadır, zira başvuranın, Spor Tahkim Kurulunun hem bağımsızlığına hem de tarafsızlığına itiraz etmek için ileri sürdüğü iddialar aynı olgusal değerlendirmelere dayanmaktadır. Bu nedenle, Mahkeme, her iki meseleyi birlikte değerlendirecektir (benzer bir yaklaşım için bk. yukarıda anılan *Ali Rıza ve Diğerleri*, § 206).

79. Mahkeme, Spor Tahkim Kurulu üyelerinin Bakanlık tarafından atandığını kaydetmektedir. Adayların mevzuatın gerektirdiği niteliklere sahip olmaları koşuluyla, Bakanlık, Spor Tahkim Kurulunda görev yapacak kişileri seçme konusunda sınırsız takdir yetkisine sahiptir. Mahkeme, yürütme organı tarafından mahkeme üyelerinin atanmasının, yürütme veya yasama organı tarafından hâkimlerin seçilmesi veya atanması gibi, tek başına Sözleşme ile bağdaşmadığını yinelemektedir (bk. *Zolotas/Yunanistan*, no.38240/02, § 24, 2 Haziran 2005 ve yukarıda anılan *Guðmundur Andri Ástráðsson*, § 207). Sözleşme, atama usulünün uygunsuz siyasi etkilerden uzak olmasını ve bir kez seçildikten ya da atandıktan sonra mahkeme üyelerinin, yargısal görevlerini yerine getirirken bağımsız kalmalarını ve herhangi bir baskıdan uzak olmalarını gerektirmektedir (örneğin bk. yukarıda anılan *Guðmundur Andri Ástráðsson*, § 207; *Xero Flor w Polsce sp. z o.o./Polonya*, no. 4907/18, § 252, 7 Mayıs 2021; *Reczkowicz/Polonya*, no. 43447/19, § 276, 22 Temmuz 2021 ve *Dolińska-Ficek and Ozimek/Polonya*, no. 49868/19 ve 57511/19, § 349, 8 Kasım 2021). Sporla ilgili uyuşmazlıklar ve burada söz konusu olan zorunlu tahkim işlemleri gibi özel bir bağlamda, bağımsızlık ve uygunsuz etki bulunmaması gereklilikleri, tahkim mahkemelerinin faaliyet gösterdiği özel kurumsal çerçeve dikkate alınarak da değerlendirilmelidir. Mevcut davada, atama sürecinin uygunsuz siyasi etkilerle bozulmuş olduğuna dair herhangi bir husus bulunmamaktadır. Başvuran, Spor Tahkim Kurulu üyelerinin, davası hakkında karar verirken Bakanlıktan herhangi bir uygunsuz talimat

aldıklarını veya baskıya maruz kaldıklarını iddia etmemiştir. Dava dosyasında bu tür talimat veya baskıyla ilgili herhangi bir unsur bulunmamaktadır (bk. yukarıda anılan *Ali Rıza ve Diğerleri*, § 209). Mahkeme, bu nedenle, Kurul üyelerinin görevlerini gerekli bağımsızlık düzeyinde yerine getirmelerinin sağlanması için yeterli güvencelerin mevcut olup olmadığını inceleyecektir.

80. Bu bağlamda, Mahkeme, yukarıda belirtilen *Ali Rıza ve Diğerleri* davasının, bir futbolcu ile eski kulübü arasında ve ayrıca TFF ile bir hakem arasında Türkiye Futbol Federasyonu (“TFF”) Tahkim Kurulu önünde yürütülen yargılamayla ilgili olduğunu kaydetmektedir. Mahkeme, TFF’nin karar organlarının yapısını incelemiş ve hem Yönetim Kurulunun (Tahkim Kurulu üyelerini atayan) hem de Kongrenin (Yönetim Kurulunu seçen) çoğunlukla futbol kulüplerinin temsilcilerinden oluşması nedeniyle, futbol kulüplerinin menfaatlerinin diğer tarafların menfaatlerinden daha ağır bastığını gözlemlemiştir. Mahkeme, bu yapısal dengesizliği gözlemlemenin yanı sıra, Tahkim Kurulunun üyelik teminatına ilişkin sağlanan güvencelere rağmen, görev sürelerinin Yönetim Kurulunun görev süresiyle sınırlı olmasının tarafsızlıklarına ilişkin şüpheler uyandırdığını da belirtmiştir. Mahkeme ayrıca, Tahkim Kurulu üyelerinin dış baskılardan yeterince korunup korunmadığını da değerlendirmiş ve bir dizi eksiklik tespit etmiştir. Örneğin, açık usul kuralları bulunmadığı gibi, üyelerin bağımsızlıkları ve tarafsızlıklarına ilişkin itirazları değerlendirecek bir organ da bulunmamaktaydı. Ayrıca, üyeler görevleriyle bağlantılı olarak haklarında açılacak yasal işlemlere karşı muaf olmadıkları gibi, herhangi bir mesleki davranış kuralıyla da bağlı değillerdi ve görevlerine başlamadan önce yemin etmeleri de zorunlu değildi (ibid., §§ 212-216).

81. Mahkeme, mevcut dava ile *Ali Rıza ve Diğerleri* (ibid.) davasının, her ikisinin de spor alanında zorunlu uyuşmazlık çözüm mekanizmalarına ilişkin olması nedeniyle benzerlik gösterdiğini göz önünde bulundurarak, söz konusu davada ortaya konulan yaklaşımı izleyecektir.

82. Mahkeme öncelikle, Tahkim Komitesinden farklı olarak, Spor Tahkim Kurulunun futbol hariç tüm spor disiplinlerini kapsayan bir görev alanına sahip olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, bu Kurul belirli bir spor dalındaki ve belirli bir spor federasyonunun örgütsel çatısı altındaki uyuşmazlıkları çözen bir organ değildir. Uyuşmazlık çözüm mekanizmasının atanması ve işlevleri bakımından kulüplerin veya federasyonların menfaatlerinin istenmeyen biçimde aşırı temsil edilmesi, burada söz konusu değildir (yukarıda anılan *Ali Rıza ve diğerleri* kararıyla karşılaştırmalı olarak ve farklı yönleri dikkate alınarak, §§ 210-211). Daha da önemlisi, bu davadaki uyuşmazlık, başvuran ile Bakanlık arasında değil, başvuran ile özel bir spor federasyonu arasındadır. Uyuşmazlık başvuran ile Bakanlık arasında olmuş olsaydı, hakemlerin Bakan tarafından atanmış olmaları nedeniyle bağımsızlıktan yoksun oldukları yönündeki argümanı daha fazla ağırlık kazanırdı. Spor Tahkim Kurulu üyelerini atayan Bakanın aynı zamanda TVF Kongresine temsilciler atadığı doğrudur. Ancak Kongre içindeki Bakanlık temsilcilerinin oranı, Bakanın hem bir spor federasyonunun bir organına hem de tahkim kuruluna üye atamış olması nedeniyle, TVF'yi ilgilendiren bir uyuşmazlıkta Spor Tahkim Kurulunun taraflı olacağı sonucunun nesnel bir bakış açısından haklı görülebilmesini sağlayacak kadar yüksek değildir.

83. Mahkeme, daha sonra, Tahkim Kurulu üyelerinin görev süresinin dört yıl ile sınırlı olduğunu ve bu süre zarfında görevde kalma durumlarının kanunla güvence altına alındığını kaydetmektedir. TFF'deki durumdan farklı olarak, Kurulun görev süresi spor federasyonunun yürütme organına veya Bakana bağlı değildir.

84. Mahkeme ayrıca, Spor Tahkim Kurulu üyelerinin alacakları ücretin mevzuatta düzenlendiğini ve Bakanın takdirine bırakılmadığını belirtmektedir (yukarıda anılan, *Ali Rıza ve diğerleri* kararıyla karşılaştırmalı olarak ve farklı yönleri dikkate alınarak § 214).

85. Spor Tahkim Kurulu üyelerine emir veya talimat verilmesini yasaklayan özel kurallar bulunmamakla birlikte, kanun açıkça,

uyuşmazlıkları bağımsız ve tarafsız olarak karara bağlamalarını gerektirmektedir. Üyelerin ayrı görüş bildirme hakları vardır ve izlenecek usul yönetmeliklerde düzenlenmiştir. Bu nedenle, üyeler Bakana tâbi değildir. Kurulun sekretarya hizmetleri Bakanlık tarafından sağlanmakla birlikte, Kurulun idari işlerini organize etmek üzere Bakanlıktan atanan koordinatör, doğrudan Kurul Başkanına rapor vermekte ve ona karşı sorumlu bulunmaktadır. Bu unsurlar -yani görev süresi güvencesi, sabit görev süresi, mevzuatta belirlenmiş olması ücret miktarı ve Bakanlığa bağlı olmama durumu ile birlikte, Kurulun uyuşmazlığın taraflarıyla herhangi bir örgütsel ya da yapısal ilişkisinin bulunmaması- bağımsızlık ve tarafsızlığı sağlamaya yönelik yeterli güvenceleri oluşturmaktadır.

86. Bu durumda TFF Tahkim Kurulu ile ilgili olarak gözlemlenen bir takım eksikliklerin Kurulu da etkilediği görülmektedir. Tahkim Kurulu gibi, Spor Tahkim Kurulunun da bir üyenin bağımsızlığını ve tarafsızlığını etkileyebilecek durumları açıklamasını zorunlu kılan bir kuralı bulunmamaktadır. Ayrıca, Spor Tahkim Kurulu üyelerinin bağımsızlığı veya tarafsızlığına taraflarca itiraz edildiği durumlarda izlenecek belirli bir prosedürün de bulunmadığı anlaşılmaktadır. Kurallarda, bu tür bir itirazı değerlendirebilecek bir organ belirtilmemektedir. Tahkim Kurulunun tamamen hâkimlik mesleğinden olmayan uzman üyelerden oluşması Mahkeme açısından herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Bununla birlikte Mahkeme, Tahkim Kurulu üyelerinin görevlerini yerine getirilmeleriyle ilgili yasal işlemlerden muaf olmadıklarını ve herhangi bir meslek etiği kuralına bağlı olmadıklarını tespit etmektedir. Ayrıca, görevlerine başlamadan önce yemin etmeleri veya resmi bir beyanda bulunmaları da gerekmemektedir. Daha da önemlisi, başvuran, davası incelenirken Tahkim Kurulu üyelerinden bir veya daha fazlasının çıkar çatışmasından etkilendiğini iddia etmemiştir. Mahkeme, başka koşullar altında böyle bir çatışmaya ilişkin kanıtların ortaya çıkmasının farklı bir sonuca varılmasını haklı kılabileceğini göz ardı etmese

de, bu senaryo mevcut davada geçerli değildir (bk. bu davaya uygulanabildiği ölçüde (*mutatis mutandis*), yukarıda anılan *Suren Antonyan*, § 111).

87. Dolayısıyla, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme hakkı ihlal edilmemiştir.

3. Yeterli Gerekçe ve Yeterli Yargısal İnceleme Olmaması

88. Hükümet, Spor Tahkim Kurulunun kararları için yeterli gerekçe sunduğunu iddia etmiştir. Spor Tahkim Kurulu, TVF Yönetim Kurulunun cevabını dikkate almış ve ilgili mevzuatı kararlarına uygulamıştır. Kurul, başvuranla ilgili olarak alınan kararın hukuka aykırı olmadığına karar vermiştir.

89. Başvuran, hakem listesinden neden çıkarıldığı ve bu karara hangi unsurların etki ettiği konusundaki sorusuna somut ve açık bir yanıt almadığını ileri sürmüştür.

90. Mahkeme, 6. maddenin, iç hukuk mahkemelerin kararları için yeterli gerekçeler sunmalarını gerektirdiğini yeniden yinelemektedir. (yukarıda anılan *Ramos Nunes de Carvalho e Sá*, § 185, 6 Kasım 2018).

91. Bu yükümlülük, her bir argümana ayrıntılı bir yanıt verilmesini gerektirmemekle birlikte, yargılamaya taraf olan bir kişinin, söz konusu yargılamanın sonucu için belirleyici olan iddialarına özel ve açık bir yanıt bekleyebileceğini varsaymaktadır (ibid. § 185, ve bu kararda yapılan atıflar). Bu yükümlülük ayrıca, tarafların mahkemenin kararını vermesine neden olan gerekçeleri anlayabilmelerini ve mevcut tüm hukuk yollarını etkin bir şekilde kullanabilmelerini sağlar

92. Gerekçe gösterme yükümlülüğünün uygulanma kapsamı, kararın niteliğine göre değişebilir. Ayrıca, diğer hususların yanı sıra (*inter alia*), bir davacının mahkemelere sunabileceği taleplerin çeşitliliği ve Sözleşme'ye taraf Devletler arasındaki yasal hükümler, teamül kuralları, hukuki görüşler ve kararların sunumu ve düzenlenmesi konusunda mevcut farklılıkları dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, bir mahkemenin 6. maddenin 1. fıkrasından

kaynaklanan gerekçe gösterme yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği sorusu, ancak davanın koşulları ışığında belirlenebilir (bk. *Gorou/Yunanistan* (no. 2) [BD], no. 12686/03, § 37, 20 Mart 2009 ve bu kararda yapılan atıflar).

93. Ayrıca Mahkeme, idari bir temyiz başvurusu üzerine yapılan yargısal incelemenin kapsamının “yeterli” olup olmadığı sorusunun, yalnızca temyiz edilen kararın ihtiyari veya teknik niteliğine ve başvuranın incelenmesini istediği özel konuya bağlı olmadığını, aynı zamanda daha genel olarak, söz konusu “medeni haklar ve yükümlülüklerin” niteliğine ve ilgili iç hukukun izlediği politika hedefinin niteliğine de bağlı olabileceğine karar vermiştir (bk. yukarıda anılan *Ramos Nunes de Carvalho e Sá*, § 180, 6 Kasım 2018).

94. Mevcut davaya dönecek olursak, Mahkeme, voleybolun idaresi ve yönetimi ile ilgili olarak hakemler hakkında karar verme yetkisinin yalnızca TVF’ye ait olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, iç hukuk sınıflandırmalarından ve ilgili Sözleşmecî Devletteki statülerinden bağımsız olarak, mevcut incelemenin amaçları doğrultusunda ve gerekli olduğu ölçüde, idari bir otorite olarak değerlendirilmeleri gerekmektedir. Nitekim, Mahkemenin idare hukuku temyizlerine ilişkin içtihatları, Spor Tahkim Kurulu tarafından uygulanan yargısal veya yarı yargısal denetimin kapsamı ile ilgilidir. Sonuç olarak, idari karar verme sürecine uygulanabilir güvenceler ve 6. maddenin 1. fıkrası kapsamındaki yargısal denetim kuralları devreye girmektedir. Buna göre, Avrupa Konseyi üye devletlerinde idari hukuk temyiz başvuruları ile ilgili olarak, bir davanın olay ve olguları üzerindeki yargı denetiminin kapsamı genellikle sınırlıdır ve denetim süreci, denetim makamının olay ve olgular hakkında karar vermekten ziyade önceki süreçleri incelemesini içermektedir. İlgili içtihattan, Sözleşme’nin 6. maddesinin, idari makamların görüşünün yerine kendi görüşünü ikame edebilecek bir yargı düzeyine erişim sağlamak gibi bir işlevi olmadığı anlaşılmaktadır (bk. *Sigma Radio Television Ltd/Kıbrıs*, no. 32181/04 ve 35122/05, § 153, 21 Temmuz 2011).

95. Mahkeme, ilgili mahkemenin tam yargı yetkisine sahip olmadığı halde karar alma organının kararını incelediği bir dizi davayı ele almıştır. Bu davaların birçoğunda, yargı denetiminin yeterli olduğu ve yargılamanın Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasına uygun olduğuna karar vermiştir. Bu sonuç, örneğin, başvuranların iddialarının esastan incelendiği veya temyiz nedenlerinin yargısal denetimde tek tek incelendiği, mahkemenin bunlara yanıt verirken veya çeşitli gerçekleri tespit ederken yargı yetkisini reddetmek zorunda kalmadığı durumlarda ortaya çıkmıştır (bk. diğer kararların yanı sıra, *Bryan/Birleşik Krallık*, 22 Kasım 1995, §§ 44-45, Seri A no. 335-A ve *Aleksandar Sabev/Bulgaristan*, no. 43503/08, § 51, 19 Temmuz 2018; bk. ayrıca, bu davaya uygulanabildiği ölçüde (*mutatis mutandis*), *Donadzé/Gürcistan*, no. 74644/01, § 131, 7 Mart 2006).

96. Ancak, inceleme mahkemesinin uyuşmazlığın temel konusunu karara bağlama yetkisi bulunmadığı durumlarda, incelemenin kapsamı 6. madde açısından yeterli bulunmayacaktır (bk. *Tsfayo/Birleşik Krallık*, no. 60860/00, § 48, 14 Kasım 2006). Bu nedenle Mahkeme, ulusal mahkemelerin, kendilerine sunulan davaların sonucu için belirleyici olan idari organların önceki bulgularına bağlı olduklarını kabul ederek konuları bağımsız olarak incelemedikleri durumlarda, 6. maddenin 1. fıkrasının ihlal edildiğine karar vermiştir (yukarıda anılan, *Sigma Radio Television Ltd*, § 157 ve bu kararda yapılan atıflar).

97. Mevcut davaya dönecek olursak, Mahkeme, başvuranın TVF tarafından aleyhinde verilen kararda yeterli bir yargı denetiminden yararlanıp yararlanmadığı sorusunun, Spor Tahkim Kurulunun başvuranın davasını incelerken verdiği gerekçeyle yakından ilgili olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla, gerekçelendirmenin yeterliliği ve yargısal denetimin yeterliliği, aynı konunun birbirine bağlı yönleridir.

98. Spor Tahkim Kurulunun önüne gelen uyuşmazlık, bir mevzuat/düzenleyici meselesi değil, belirli hakemlerle ilgili bir karardır. Bu karar, başvuranın söz konusu dönemler için akredite hakemler listesinden

çıkartılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu kararın takdir yetkisine dayalı olduğu tartışma konusu değildir. Başvuranın gündeme getirdiği konu, bu takdir yetkisinin kullanımının idari hukukun düzenlemelerine ve ilkelerine uygun olup olmadığıdır. Kurul, gerekçesinde bu sonuca nasıl vardığını açıklamadan, TVF'nin takdir yetkisini aşmadığını belirtmiştir. Ancak bu bağlamda, Spor Tahkim Kurulunun TVF'nin listeye dâhil edilecek hakemleri seçerken kullandığı kriterleri tespit etmesi ve ilgili kanun ve düzenlemeler ışığında (özellikle Hakem ve Gözlemci Talimatı'nın 29. maddesi, yukarıdaki 43. paragrafa bakınız) takdir yetkisinin kullanımının keyfi olup olmadığını değerlendirmesi önemliydi. Kurulun, TVF'nin takdir yetkisinin yasallık kriterlerine uygun olduğuna dair hiçbir olgusal ve/veya yasal dayanağa işaret etmeyen gerekçesinin kısalığı göz önüne alındığında, yapılan inceleme, 6. maddenin 1. fıkrası açısından yeterli veya anlamlı kabul edilemez.

99. Yukarıdaki bilgiler ışığında, Mahkeme, başvuranın belirleyici iddialarının ve dayanak oluşturan olguların gerekçeli bir şekilde değerlendirilmemesinin ve bunun sonucunda Spor Tahkim Kurulu tarafından yetersiz yargısal inceleme yapılmasının, başvuranın Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adil yargılanma hakkının ihlalini oluşturduğu sonucuna varmıştır.

II. SÖZLEŞMENİN 8. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

100. Başvuran, TVF'nin kendisini hakem listesine dâhil etmeme veya söz konusu uluslararası müsabakalara atanmasını onaylamama kararının, Sözleşme'nin 8. maddesinde korunan mesleki faaliyetini yürütme özgürlüğünü ihlal ettiğinden şikâyetçi olmaktadır. Söz konusu madde şu şekildedir:

“1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir.”

101. Hükümet, 8. maddenin mevcut davanın koşullarıyla ilgili olmadığını ileri sürmektedir. Her şeyden önce, başvuranın esas mesleki faaliyeti “spor” tanımı kapsamına girmemekteydi. Bu bağlamda, başvuranın 2020-2021 yıllarında TVF’ye sunduğu ve mesleğini “müzisyen” olarak belirttiği dosyaya atıfta bulunmaktadır. Hükümet, hakemliğin başvuranın esas mesleki faaliyeti olmadığını ve 8. maddenin ikincil faaliyetler için geçerli olamayacağını iddia etmektedir. TVF ile başvuran arasında herhangi bir sözleşme ilişkisi ve TVF’nin başvuranı sürekli olarak uluslararası müsabakalara görevlendirmesini gerektiren yasal bir hüküm de bulunmamaktaydı. Her halükarda, örneğin *Platini/İsviçre* ((k.k.), no. 526/18, § 65, 11 Şubat 2020), davasındaki başvuranın aksine başvuran hiçbir zaman hakemlik faaliyetlerini yürütmesi askıya alınmamış veya engellenmemiştir. Ulusal voleybol maçlarında hakemlik yapmaya devam etmiştir. Son olarak, *Denisov/Ukrayna* ([BD], no. 76639/11, § 116, 25 Eylül 2018) davasında belirtilen sonuç odaklı yaklaşım mevcut davada geçerli kabul edilse bile, başvuran, söz konusu tedbirin maddi refahına nasıl zarar verdiğini veya özel hayatını nasıl etkilediğini kanıtlamamıştır. Hükümet, başvuranın şikâyetinin Sözleşme’nin 8. maddesini kapsamadığı yönündeki itirazlarının yanı sıra, başvuranın Spor Tahkim Kuruluna kararının yeniden incelenmesi için başvurmadığı veya söz konusu maçlarda hakemlik yapma fırsatını kaybetmesi nedeniyle olağan mahkemelerde tazminat davası açmadığı için iç hukuk yollarını tüketmediğini de ileri sürmektedir. Hükümet ayrıca, başvuranın Spor Tahkim Kurulundan karar düzeltilme talebinde bulunmadığını ve alternatif olarak, hukuk mahkemelerinde tazminat davası açmadığı için iç hukuk yollarını tüketmediğini ileri sürmektedir.

102. Başvuran, mesleki faaliyetinin ve ana gelir kaynağının hakemlik olduğunu ve TVF tarafından engellenmeden önce yılda ortalama, 80'i uluslararası müsabaka olmak üzere 200 plaj voleybolu maçında hakemlik yaptığını ileri sürmektedir. Başvuran 2019 yılından önce, her yıl dört ila beş farklı uluslararası turnuvada görevlendirilmekteydi. Bu turnuvalardan yıllık 5.500-6.000 İsviçre frangı, ulusal müsabakalardan ise 1.000 avrodan fazla gelir elde etmekteydi. Başvuran, uluslararası müsabakalara katılmanın kendisi için çok önemli bir gelir kaynağı olduğunu ve bu nedenle TVF'nin kendisini uluslararası müsabakalara atamayı aniden durdurmasının özel hayatında önemli olumsuz etkiler yarattığını ileri sürmektedir. Son olarak, başvuran aynı zamanda müzisyen olduğu ve şarkı söyleyerek ek gelir elde ettiğine itiraz etmemekte ancak bunun asıl mesleği olmadığını ve bu bilgiyi şeffaflık amacıyla TVF'ye verdiğini belirtmektedir.

103. Mahkeme, Türkiye'nin ilk kadın uluslararası plaj voleybolu hakemi olarak 707 uluslararası müsabakada hakemlik yapmış olan başvuranın başarıları göz önüne alındığında, hakemliğin başvuranın mesleki ve özel hayatının önemli bir parçası oluşturduğundan şüphe duymak için hiçbir neden görmemektedir. Mahkeme, özel hayat kavramının kapsamlı bir tanımlamaya elverişli olmayan geniş bir terim olduğunu yinelemektedir. Bu kavram, kişisel gelişim hakkını, diğer insanlar ve dış dünya ile ilişkiler kurma ve geliştirme hakkını da kapsamaktadır. Bu anlamda, 8. madde mesleki faaliyetlere de uygulanabilir (bk. yukarıda anılan, *Platini*, § 52 ve bu kararda yapılan atıflar). Bu nedenle Mahkeme, başvuranın şikâyetlerinin, *Denisov* (yukarıda anılan, §§ 110-117) kararında belirtilen mesleki ihtilafları düzenleyen ilkeler uyarınca 8. maddenin kapsamına girdiğine karar vermiştir.

104. Mahkeme, ulusal makamların, söz konusu iki yıl boyunca başvuranın uluslararası maçlara atanmasını onaylamayı reddederken, başvuranın özel hayatıyla ilgili herhangi bir özel neden belirtmediklerini gözlemlemektedir. TVF, esasen voleybol düzenlemelerini genel olarak yeniden yapılandırma ihtiyacı olmak üzere, çok sınırlı gerekçeler sunmuştur. Mahkeme, yukarıda

belirtilen *Denisov* kararında belirtildiği gibi, sonuç odaklı bir yaklaşım benimsemeyi ve ihtilaflı önlemin başvuranın özel hayatı, özellikle de “yakın çevresi”, başkalarıyla ilişki kurma ve geliştirme fırsatları ve itibarı açısından yeterince ciddi olumsuz sonuçlar doğurup doğurmadığını incelemeyi uygun bulmaktadır.

Mahkeme, sonuç odaklı bir yaklaşım benimsenirken, belirli bir ciddiyet eşiğine ulaşılması gerektiğini gözlemlemektedir. Başvuran, ihtilaf konusu tedbirin iddia edilen sonuçlarını destekleyecek kanıtlar sunmalıdır. Mahkeme ayrıca, mesleki uyuşmazlıklarda sonuçların ciddiyetini belirlerken, başvuranın öznel algılarını somut davanın nesnel koşulları bağlamında değerlendirmesinin uygun olduğunu hatırlatmaktadır. Bu inceleme, ihtilaf konusu tedbirin hem maddi hem de manevi etkisini kapsamalıdır. (bk. *J.B. ve diğerleri/Macaristan* (k.k.), no. 45434/12 ve diğer 2 başvuru, § 129, 27 Kasım 2018) Mahkeme, ancak iddia edilen ihlalin çok ciddi sonuçlar doğurduğu ve başvuranın özel hayatını çok önemli ölçüde etkilediği durumlarda 8. maddenin uygulanabileceğini kabul edecektir (yukarıda anılan, *Denisov*, § 116).

105. Mahkeme, başvuranın uluslararası hakemler listesine dâhil edilmemesi kararı sonucunda ne diskalifiye edildiğini ne de rütbesinin düşürüldüğünü, ne de hakemlik yapmasının engellendiğini belirtmektedir. Başvuranın ulusal ve uluslararası hakem statüsünü koruduğu ve yurt içinde maç yönetmeye devam ettiği tartışmasızdır. Mahkeme, TVF’nin kararının, başvuranın hakemlik kariyerini geliştirmesini ve uluslararası düzeyde mesleki ilişkiler kurmasını etkilediğini kabul etmektedir. Ancak, bu etkiler önemli ölçüde büyük olmamıştır.

106. Başvuran, uluslararası maçlardan gelir elde edemediği için maddi refahının etkilendiğini ileri sürmektedir. Başvuranın, bu maçlardan elde ettiği gelirler, daha önce gelirinin önemli bir bölümünü oluşturmaktaydı. Mahkeme, uluslararası müsabakalara katılarak elde edilen ücretlerin ulusal düzeyde ödenenlerden daha yüksek olabileceğini kabul etmekte ancak

maçlarda hakemlik yapmanın sabit veya güvenilir bir gelir kaynağı oluşturduğuna dair hiçbir kanıt sunulmamıştır. Bir hakeme belirli bir yılda atanan maç sayısı dalgalanma gösterebilir veya bazı durumlarda, bir hakem listede olmasına rağmen hiç maç atanmayabilir. Ayrıca, başvuran, iddialarını desteklemek için yalnızca 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin uluslararası müsabakalardan elde ettiği geliri detaylandıran mali tablolar sunmuştur. Bu koşullar altında, Mahkeme, söz konusu tedbirin başvuranın maddi refahının önemli ölçüde kötüleşmesine doğrudan neden olduğunu tespit etmemektedir. Son olarak, tedbirin başvuranın itibarı üzerindeki sonuçlarına gelince, başvuran bu konuda herhangi bir argüman sunmamıştır ve her halükarda Mahkeme, TVF'nin kararının başvuranın performansı hakkında herhangi bir olumsuz yorum içermediğini veya ima etmediğini belirtmektedir.

107. Sonuç olarak Mahkeme, başvuranın algılarını tespit edilen olgular ışığında değerlendirdikten ve mevcut delillere dayanarak ihtilaf konusu tedbirin maddi ve manevi etkisini inceledikten sonra, TVF'nin başvuranı uluslararası maçlarda görev alabilecek hakemler listesine dâhil etmeme kararının, başvuranın özel hayatı üzerinde Sözleşme'nin 8. maddesini devreye sokacak kadar ciddi bir etkiye sahip olmadığı sonucuna varmıştır.

108. Yukarıda belirtilenler ışığında, Mahkeme, bu şikâyetin kabul edilebilirliğine ilişkin Hükümetin ek itirazlarını incelemenin gerekli olmadığına kanaat getirmekte ve Sözleşmenin 8. maddesinin uygulanabilir olmadığına ve başvuranın şikâyetinin, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca, Sözleşme hükümleriyle konu bakımından (*ratione materiae*) bağdaşmadığı gerekçesiyle reddedilmesi gerektiğine hükmetmektedir.

III. SÖZLEŞMENİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

109. Sözleşmenin 41. maddesi şu şekildedir:

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf’ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

A. Maddi ve Manevi Zarar

110. Maddi zarar ile ilgili olarak, başvuran, davet aldığı dört turnuvada hakemlik yapabilmiş olsaydı alacağı ücreti ve ayrıca 2022-2023 yıllarındaki turnuvalardan elde edebileceği potansiyel kazançlara tekabül eden 17.350 avro (EUR) talep etmektedir Ayrıca manevi zarar için 10.000 avro talep etmektedir.

111. Hükümet, başvuranın taleplerinin aşırı ve dayanaktan yoksun olduğunu iddia etmektedir.

112. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile ileri sürülen maddi zarar arasında herhangi bir illiyet bağı bulunmadığı kanısına varmış ve bu nedenle söz konusu talebi reddetmektedir. Bununla birlikte, başvurana manevi zarar için uygulanabilir vergiler dâhil olmak üzere 6.000 avro ödenmesine karar vermiştir.

B. Masraf ve Giderler

113. Başvuran ayrıca, Spor Tahkim Kurulu nezdinde başvuru ücretleri ve hukuki temsil için yapılan masraflar ve giderler için 1.000 avro ve Mahkeme nezdinde hukuki temsil için 8.500 avro talep etmektedir.

114. Hükümet, bu taleplerin aşırı olduğunu ileri sürmüştür.

115. Mahkemenin içtihadına göre bir başvuran, ancak masraf ve giderlerin fiilen ve zorunlu olarak yapıldığını ve miktar olarak makul olduğunu belgelendirebildiği takdirde bunların kendisine geri ödenmesi hakkına sahiptir (bk. diğer birçok karar arasında, *L.B./Macaristan* [BD], no. 36345/16, § 149, 9 Mart 2023). Mahkeme, davanın karmaşık olgusal ve hukuki meseleleri gündeme getirdiğini kabul etmekle birlikte, başvuranın hukuki

temsiline ilişkin talep edilen tutarın aşırı olduğunu değerlendirmektedir (bk. *Sargsyan v. Azerbaijan* (adil tazmin) [BD], no. 40167/06, § 63, 12 Aralık 2017 ve *Penchevi/Bulgaristan*, no. 77818/12, § 89, 10 Şubat 2015). Mahkeme, elinde bulundurduğu bilgileri ve yukarıda belirtilen kriterleri dikkate alarak başvuranın tüm masraf ve giderlerini karşılamak üzere 2.000 avro tutarında bir tazminat ödenmesinin makul olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası kapsamındaki şikâyetin kabul edilebilir ve başvurunun geriye kalan kısmının kabul edilemez olduğunun beyan edilmesine;
2. Spor Tahkim Kurulunun bağımsızlık ve tarafsızlık eksikliği iddiası ile ilgili olarak Sözleşme'nin 6 maddesinin 1. fıkrasının ihlal edilmediğine;
3. Spor Tahkim Kurulunun yeterli yargı denetimi yapmaması nedeniyle Sözleşme'nin 6 maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine;
4. -
 - (a) Kararın Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, davalı Devlet tarafından, başvurana, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden davalı Devletin para birimine çevrilmek üzere, aşağıda belirtildiği gibi:
 - (i) Manevi tazminat olarak, miktara yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, 6.000 avro (altı bin avro);
 - (ii) Masraf ve giderler için, başvurana yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, 2.000 avro (iki bin avro) ödenmesine;
 - (b) Yukarıda bahsi geçen üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren, ödeme gününe kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere

uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranda, yukarıda bahsedilen meblağlara basit faiz uygulanmasına;

5. Başvuranın adil tazmine ilişkin diğer taleplerinin reddedilmesine *karar vermiştir.*

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş olup, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesi uyarınca 6 Ocak 2026 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Dorothee von Arnim
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Arnfinn Bårdsen
Başkan